

***Загальношкільна лінійка
приурочена 25-ій річниці
аварії на Чорнобильській АЕС
« Чорна весна 86 –ого»***

... Чи знаєте ви українську ніч? О,ви не знаєте української ночі! Пригляніться до неї : з середини неба дивиться місяць. Безмежне склепіння розійшлося, розширилося іще безмежніш. Горить і дише воно. Земля вся в срібному світлі, а дивне повітря віє і теплом, і прохолодою, і дише млостью, і розливає океан пахощів. Божественна ніч! Чарівна ніч! Нерухомо ,натхненно стали гаї, виповнені темрявою , і кинули велетенську тінь од себе. Тихіц та спокійні ці стави ,холод і морок вод їх похмуρο оточений темно –зеленим стінами садів. Незаймані гущавини черешень та черемухи боязко простягли своє коріння в студені джерела і шепочуть іноді листям , немов сердячись та гніваючись, коли прекрасний зальотник - нічний вітер , закрившись зненацька , цілує їх. Увесь ландшафт спить . А на душі й безмежно , і дивно , і рої срібних видінь зграйно виникають у її глибині. Божественна ніч!

1986 рік

26 квітня

1 година ночі

23 хвилини

40 секунд

Коли всі спали безтурботним сном ,над четвертим реактором Чорнобильської АЕС несподівано розірвало нічну темряві велетенське полум'я . Наша країна вперше зустрілася з такою грізною силою ,як ядерна енергія ,що вийшла з-під контролю.

Жилось легковажно, жилось безбережно,

Та вибух дістав нас — пожежа!

Сади очманіло квітують, бентежно,

А в дзвонах вітрів - пожежа!

Із бідою невідвратною
Знов приходить Чорнобиля день,
Тільки б пам'ять не стала короткою,
Бо розплата байдужих знайде.

Пам'ять болем людським наповнена,
Час з тремтінням вперед іде,
Дзвонять чорні дзвони Чорнобиля,
Входять в душі, серця людей.

Чорнобиль - невеличке українське містечко, яких сотні в Україні. Ве-сною потопало воно у свіжій зелені, вишневому та яблуневому цвіті. Вліт-ку тут полюбляли відпочивати кияни. їхали сюди відусюди, щоб набратися здоров'я, подихати цілющим повітрям. Збирали гриби, ягоди, яких у місце-вих лісах було чимало. Здавалося, що красу цього куточка українського Полісся ніщо й ніколи не затьмарить.

У 1971 році неподалік від Чорнобиля розпочали будівництво потужної атомної електростанції. На 1983-й рік стали до ладу чотири енергоблоки. При-ступили до будівництва п'ятого. Згодом, за кілька кілометрів від станції вини-кло місто. Його назвали Прип'ять - за назвою тутешньої повноводної річки. Місто швидко розбудовувалося. Відкривалися школи, дитячі садки, лікарні, магазини. Це було місто-сад. Які широкі вулиці. А яких тільки квітів не було у скверах, алеях, парках! Улюбленим місцем відпочинку залишалася річка.

Чорнобиль. Це назва невеличкого районного центру, що знаходиться в 130 км від Києва. Заснований ще за часів Київської Русі, стародавній Чорнобиль дав свою гірку назву потужній атомній електростанції

В історію Чорнобиль увійде назавжди ,як місто ,що дало назву одній з найбільших в історії людства катастроф .Для України час ніби розділився на 2 частини : до 26 квітня 1986 року і після нього.

26 квітня!

В ніч із забуття

Йде страшне створіння – атомне дитя.

Суть його безкровна і зіниць нема

І уста безмовні, і душа німа.

Вирвавшись на волю з мороку ночей,

Вже калічить долі і батьків.

Виродок – створіння ціль страшну таїть

Поглина сумління, душі нам двоїть.

Простяга до серця щупальця страшні

І вселяє муки, муки неземні.

Присипляє мозок посвистом глухим

Стронцієву дозу сипле, наче дим.

„З руїн реактора виривається стовп зловіщого вогню, палаючих шматків графіту. Стовп стрімко, як фантастична ракета, піднявся в небо, освітлюючи корпуси атомної, річку з верболозами.

Вогняний стовп завмирає на висоті 1.5 км.

На вершині його утворилась світла куля, яка начеб засмоктує в себе цей примарний стовбур, всередині якого щось рухається, згорається, випростовується, але сам він стоїть над нічною землею, як ялинкова іграшка блідо вишневого кривавого кольору. Ніч безвітряна і стовп стоїть між небом та землею, наче вагається, куди ж йому пустити свій корінь”.

Зойкнула Земля чаїним криком

- Сину, вбережи і захисти!

Вийшла мати із іконним ликом:

- Йди, синочку, хто ж коли не ти?

Спалахнуло небо, впало крижнем

- Сину, вбережи і захисти!

Вийшла жінка з немовлятком ніжним:

- Йди, коханий, хто ж коли не ти?

За покликом рідної землі на захист свого народу першими до палаючого реактора по тривозі прибули пожежники по охороні Чорнобильської АЕС на чолі з начальником корпусу Володимиром Правиком.

23-річний Правик, як потім було встановлено комісією, вибрав найбільш правильне рішення – направив свій загін з 14 чоловік на дах машинного залу площею в 500 м². Адже в цьому залі знаходились всі турбіни, через нього йшли численні кабелі високовольтної лінії, які від вогню могли б перетворитись на бікфордів шнур.

Незабаром прибуло підкріплення з міста Прип'ять на чолі з лейтенантом Віктором Кібенком. Вступивши у вируюче полум'я, у смертельну небезпеку, якою дихав реактор, пожежники в ту ніч, не шкодуючи ні сил, ні самого життя, виконали присягу на вірність народу України

Через 2 тижні після аварії красивий юнак, відважний офіцер Віктор Кібенок помер у московській лікарні, так і не побачивши народженого вже після трагедії молодого дружиною первістка. Тепер про Віктора і його бойових соратників кажуть: був добрим, чесним, сміливим, принциповим, любив сім'ю, друзів, багато жартував. Його улюбленою приказкою була: „Тримайтесь ближче до життя, хлопці”.

Лейтенанти – хлопці непохитні,

Молоде, вогненне покоління.

Ви, як пам'ять у тривожнім світі

Раду незнищеного коріння.

Першим важко. Ви ж були найперші,

Із вогню та в полум'я шугали

Не до подвигів і не до звершень

Ви ж собою людство заступали.

Та серця, мов кремені, не вгасли

Залишались іскрами на тверді

Тільки жити – в нас бунтує спрага,

Та продовжить пісню родоводу.

А лишилась вірності присяга.

Батьківщині. Матері. Народу.

Коли молоді пожежники, котрі першими вийшли на лінію вогню, отримавши смертельну дозу радіації були ще живими, журналісти запитували у них: „У вас була можливість повернутися? Ви могли відступити?“

Так, у даній ситуації вони могли тимчасово відійти до підходу підкріплення. Та про це ніхто з пожежників навіть і не подумав, тому що вони – воїни, бійці з пожежею, вони ступили в смертельну радіацію не за наказом командира, а за велінням совісті.

Перший удар на себе

Перший вогонь на себе

Так відчайдушний Данко

Людям віддав своє серце.

Як же тут не згадати

Поруч з ним не назвати –

Вас, що уміли серцем

Грізний вогонь зупиняти.

І віддали – що мали

Життя – що одне в людини

Вірю, що врятували,

Долю моєї дитини.

І уже ні сина, ані мужа:
Лиш розверсті зоряні поля...
Та пліч-о-пліч стали біль і мужність.
Дух і Воля. Небо і Земля.

Чорнобиля гіркий полин
На серце ліг незримо й тяжко,
І плине над землею дзвін
Із тихим стогоном протяжно.
Це стогнуть землі України,
Де мирний атом не мина.
Він впав смертельною росою
На рай дібров, на зелень трав,
Своєю чорною косою
Провів по розмаїттю барв.

І попелом розкрились села,
І згинуло усе живе,
Пропали усмішки веселі,
Замовкло птаство лісове.
Лиш на отруєній землі
Небачена розкрилась квітка —
Про допомогу крик німий,
Між попелом остання іскра.

Запала тиша...

Плаче зранена волошка від пилу та бруду,
У святих сльозах-росинках — гріхи всього люду.
Потемніли пелюстки, в жалю гублять вроду,
Плаче з нею Україна сльозами народу.
Облітають у волошки пелюсточки сині,
Гинуть вірні сини й дочки, ні в чому не винні.
Врятуй, Боже, рідну землю,
Спаси, Божа Мати, —
Забери туман полинний і тернові шати.

Ціною життя відважних і безсмертних третій реактор було врятовано. На 5 годину ранку пожежу за допомогою прибулих пожежників було ліквідовано.

Станцію врятували. 28 героїв затулили її собою. Шестеро загинуло, але увійшли у безсмертя. Вони грудьми закрили мільйони людей.

Із вогню у безсмертя, смерть поправши, ступили вони,
Та з такого вогню не виходив ніхто ще в житті.
Жити можна і в затінку, — поринати в розкішні весни,
А вмирати доводиться перед людством — на видноті

Прости їм, Земле, за жадання
Лишитись хоч на крок — живими,
Вони ж, повір, не знали страху,
Перед вогнем не зупинились,
І честі роду не зганьбили
Відступністю чи боягузством...

Скромні плити вічно нестимуть їхні імена:

Правик Володимир Павлович

Кібенок Віктор Миколайович

Тишура Володимир Іванович

Ігнатенко Василь Іванович

Ващук Микола Васильович

Титенок Микола Іванович

(хвилина мовчання)

Нам поле люте миром перебути,
Нам поховати зло в бетон і бронь.
І не забути! — Доки світ і люди,
Синів землі, що відвели вогонь.

На атомну станцію в перші дні з усіх куточків України прибули люди, унікальна техніка. За ці дні, тижні, які минули після аварії, була проведена велетенська робота, вирішені питання величезної технічної складності, які до Чорнобиля ніхто ніколи у світі не вирішував.

Літом 1986 року в Чорнобиль їхали і наші крижопільчани. Серед тих хто доклав зусиль для подолання наслідків аварії були шофера ,будівельники,лікарі,працівники міліції.

Наслідки аварії оцінювалися втратами для народного господарства в сумі понад 10 млрд. карбованців.

Площа радіаційного забруднення — це 11 областей із населенням понад 17 млн. осіб. З мли 300 тис. людей постраждали внаслідок аварії. 299 — опромінено. Евакуйовано понад 200 тис. осіб.

Евакуація — цей термін воєнного часу жив у пам'яті людей, які спізнали лихоліття часів Великої Вітчизняної, і увірвався в наше сьогодення. Чорнобильський буревій вирвав людей з обжитих місць відірвав їхнє коріння, що єднало з рідною землею.

І стали ми на землю коліньми,

Прощалися, як з матір'ю, з землею.

У квітні квіти падали грудьми

На сивий попіл спаленого глею.

Дуби беріз востаннє обняли.

Побігли люди... Чи ж дубам побігти?

Жить без людей не стали, не змогли,
Так і посохли, заломивши лікті.
Дорога — чорна нитка поміж нас.
В холоднім серці чи знайдуться сили?
Не виконали «Виїхать!» наказ

Поведи мене, моя доле,
В моє літечко світанкове
Там повітря пахне медово,
Там все так, як було, я знаю,
Луг там - мов конюшинове поле,
Що на скрипці бджолиній грає,
Верес ноги босі лоскоче.
Поведи мене, доле, чуєш?
Дай я землю єством відчую.
Там суниці мої і ожини.
Простояти хвилиночку хочу
На забутій давно стежині.

Чому крізь ні я знову бачу жінку,
Яка прорвалась крізь усі пости
І при дротах колючих просить:
Синку,
Солдатику до хати допусти!
Я тільки гляну в хату, тільки стану
На той поріг, що вистругав мій брат.
Але на неї, наче із туману,
Крізь сині сльози наплива солдат,
Він сам би рад у дім її пустити,
Але шепоче тужно: “Потерпіть”...
І плаче жінка: що його робити -
Чи їхати назад, чи тут здубіть?..
А над селом радіостанцій щогли,
І зумери тривожні в ніч летять,
А в класах приголомшеної школи
Не тілі діти - воїни сидять...

Якщо ти віриш у майбутнє,
В його прийдешність, у життя,
Дзвони у дзвони, кричи людям,
Бо більш не буде вороття.
Віддай забуту свіжість травам,
Відмий від бруду всі хмарки,
Відреставруй нам синє небо
І дощ крізь сито проціди.
Хай ожива вода Дніпрова,
Правічні височать дуби,
І хай полин, трава-чорнобиль
Не стане іменем біди.

